ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Ἡ αἰφνιδιαστική ἐπίθεση ἔχει πάντοτε πλεονεκτήματα

Ἡ σημασία τῆς ἐγκαίρου προειδοποιήσεως

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

Γ'

»Ἡ αὐτοπεποίθηση ποὺ ἔφτανε μέχρι ἀποκοτιᾶς ἦταν τὸ φίλτρο ποὺ δὲν ἄφησε τοὺς Ἰσραηλινοὺς νὰ κάνουν σωστὴ ἀνάλυση τῶν πληροφοριῶν, ποὺ διέθεταν. Ἀπὸ τὶς εὔκολες νίκες τους στὸν πόλεμο τῶν ἕξη ἡμερῶν, οἱ Ἰσραηλινοὶ εἶχαν τὴν τάση νὰ ὑποτιμοῦν τὴ συνοχή, ἀλλὰ καὶ νὰ παραβλέπουν τὸ ἀναπόφευκτο τῆς ἐκδικήσεως.

»Τὸ 1972 οἱ Ἰσραηλινοὶ περιέκοψαν τοὺς ἀμυντικοὺς τους προϋπολογισμούς. Μέχρι τὸ Μάϊο 1973, ὑπῆρχαν σαφεῖς ἐνδείξεις ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἑτοιμάζονταν γιὰ πόλεμο. Ὁ στρατός τους εἶχε λάβει θέσεις, εἶχε κινητοποιηθεῖ ἡ πολιτικὴ ἄμυνα, καὶ εἶχε γίνει πρόσκληση σέ αἱμοδότες: ὁ Σαντάτ μίλησε γιὰ μιὰ «ὁλοκληρωτικὴς ἀντιμετωπίσεως». Οἱ ἰσραηλινὲς ὑπηρεσίες πληροφοριῶν, πίστευαν ὅτι ἡ πιθανότητα νὰ γίνει πόλεμος ἦταν ἀπομακρυσμένη. Οἱ πολιτικοὶ ἔκριναν ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ πράξη ἀραβικῆς ἀποκοτιᾶς. Ὅταν πέρασε ὁ Μάϊος χωρὶς ἐπεισόδια —ὁ Σαντάτ εἶχε ἀναβάλει τὴν ἐπίθεσή μέχρι τὸ φθινόπωρο —τὸ γεγονός αὐτὸ ἐπιβεβαίωσε τὶς ἰσραηλινὲς κρίσεις.

»Ἡ παρουσία τοῦ αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ κατὰ μῆκος τοῦ καναλιοῦ δὲν ἀποτελοῦσε σημάδι πολέμου. Ἀπὸ τὸ 1971 εἶχαν πραγματοποιηθεῖ τρεῖς ἐπιστρατεύσεις. Τὸ κλειδὶ σέ κάθε προειδοποίηση ἔγκειτο στὴν ἐκτίμηση τῶν ἀραβικῶν προθέσεων. Ἡ ἰσραηλινὴ ἀποτυχία ὀφείλετο στὴν ἀδυναμία τους νὰ συσχετίσουν τὴν αὐξανόμενη ἀραβικὴ ἱκανότητα μὲ τὶς μεταβληθεῖσες προθέσεις. Στὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου ὑπῆρχαν σαφεῖς ἐνδείξεις γιὰ μιὰ ἔνταση τῆς αἰγυπτιακῆς δραστηριότητας κατὰ μῆκος τοῦ καναλιοῦ. Εἶχαν παρατηρηθεῖ χωματουργικὲς διευθετήσεις, προετοιμασίες γιὰ διάβαση, γέφυρες, βάρκες γιὰ στήριξη πλωτῶν γεφυρῶν κ.λ.π. Ἀπὸ τὴν ἰσραηλινὴ πλευρά, τὴν 1 Ὀκτωβρίου ὑποβλήθηκε ἕνα ἔγγραφο ποὺ ἐξέφραζε τὴ γνώμη ὅτι ἡ ἐκτίμηση ἔγινε στὶς 3 Ὀκτωβρίου, ἀλλὰ κανένα ἔγγραφο δὲν περιελήφθη στὴν ἔκθεση κατασκοπευτικῶν πληροφοριῶν τῆς νοτίας διοικήσεως.

»Οἱ ἰσραηλινοὶ ἔθεσαν μιὰ θωρακισμένη μεραρχία σὲ συναγερμό, στὶς 2 Ὀκτωβρίου, ἀλλ' οἱ πολιτικὲς ὁδηγίες ἦσαν νὰ ἀποφευχθεῖ κάθε μέτρο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ παροτρύνει τοὺς Αἰγυπτίους νὰ κλιμακώσουν τὴν κρίση. Μέχρι τὶς 5 Ὀκτωβρίου, παρατηρήθηκε ὅτι ὁ αἰγυπτιακὸς στρατὸς εἶχε διαταχθεῖ καὶ ἀναπτυχθεῖ ὅπως ποτέ ἄλλοτε. Τὸ κεντρικὸ γραφεῖο πληροφοριῶν τοῦ Ἰσραηλινοῦ ναυτικοῦ κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ πόλεμος ἦταν ἀναπόφευκτος: ἡ ἐκτίμησή του ὅμως δὲν ἔγινε δεκτή.

»Τρεῖς μέρες πρὶν τὴν ἐπίθεση οἱ Σοβιετικοὶ ἐξετόξευσαν ἕναν ἀναγνωριστικὸ δορυφόρο. Κάθε μέρα ἡ τροχιά του ἄλλαζε ὥστε νὰ συμπεριλαμβάνει καὶ ἕνα ἄλλο μέρος τῆς ἰσραηλινῆς πρώτης γραμμῆς. Τὰ σοβιετικὰ πλοῖα ἔφυγαν ἀπὸ τοὺς αἰγυπτιακοὺς λιμένες καὶ οἱ ρωσικὲς οἰκογένειες πῆραν τὸ ἀεροπλάνο γιὰ τὴν πατρίδα τους. Ἡ ἀνάλυση τῶν ἰσραηλινῶν ἐξέφραζε τὴ γνώμη ὅτι εἴτε οἱ Ρῶσοι ἤξεραν ὅτι θὰ ξεσποῦσε πόλεμος καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ἀποτρέψουν τοὺς Αἰγυπτίους, εἴτε εἶχαν οἱ Ρῶσοι ἀπελαθεῖ. (Εἶχε ὑπάρξει ρωσικὴ ὁμαδικὴ ἀποχώρηση τὸ 1971).

»Στὶς 29 Σεπτεμβρίου δύο Παλαιστίνιοι ἔνοπλοι ἀπήγαγαν πέντε Ἑβραίους στὴ μεθόριο Αὐστρίας — Τσεχοσλοβακίας. Ὁ Κρέϊσκυ, ὁ Αὐστριακὸς καγκελάριος, δέχθηκε τὶς ἀπαιτήσεις τῶν Ἀράβων νὰ κλείσει τὸ κέντρο διερχομένων τῶν Ἑβραίων στὴν Αὐστρία καὶ νὰ ἐξασφαλίσει ἀσφαλῆ μετάβαση τῶν ἐνόπλων στὴν πατρίδα τους. Ἡ ἀγανάκτηση τῶν ἰσραηλινῶν δὲν εἶχε ὅρια. Ἡ ἰσραηλινὴ κυβέρνηση ἀπορροφήθηκε τόσο ἀπὸ τὴν ὑπόθεση αὐτή, ποὺ ἀγόνησε κάθε ἄλλο θέμα. Αὐτὸ ποὺ ἀκόμα δὲν ἔχει ξεκαθαρίσει εἶναι κατὰ πόσο ἡ ἐπιχείρηση αὐτὴ εἶχε σχεδιασθεῖ σὰν ἀντιπερισπασμός. Πάντως, εἶχε τέτοιο ἀποτέλεσμα.

»Τὸ «ὑπουργικὸ συμβούλιο τῆς κουζίνας» συνῆλθε στὶς 3 Ὀκτωβρίου καὶ συμφώνησε ὅτι δὲν ἐπέκειτο πόλεμος. Τὸ βράδυ τῆς 5ης Ὀκτωβρίου (ἡμέρα Παρασκευή) κι ἄλλο συμβούλιο κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ πιθανότητες ἑνὸς πολέμου ἦσαν πολὺ λίγες. Τὴν ἄποψη αὐτὴ συμμερίζονταν καὶ οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Στὶς 4 τὸ πρωΐ τῆς ὅης τοῦ μηνὸς ἡ ἰσραηλινὴ κατασκοπεία μάθαινε ὅτι εἶχε προγραμματισθεῖ ἐπίθεση γιὰ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου. Ὁ Νταγιὰν τάχθηκε κατὰ τῆς σκέψεως νὰ ἐπιτεθοῦν πρῶτοι οἱ Ἰσραηλινοὶ καὶ ἔτσι ἐπεστρατεύθησαν μόνο ἑκατὸ χιλιάδες στρατιῶτες. Περισσότεροι λέχθηκε, θὰ μποροῦσαν νὰ προκαλέσουν ἐχθροπραξίες. Ὁ πόλεμος ἄρχισε νωρὶς τὸ ἀπόγευμα. Οἱ Αἰγύπτιοι συντάκτες τοῦ σχεδίου ἐπιχειρήσεων εἶχαν καταφέρει νὰ παραπλανήσουν ὄχι μόνο τοὺς Ἰσραηλινοὺς καὶ τὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς κατασκοπεῖες τῶν δυτικῶν χωρῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὄγκο τοῦ αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ. Ἡ σφαλερὴ ἀνάλυση, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν πολιτικὴ ἀπόφαση νὰ μὴ χτυπήσουν πρῶτοι, ὅπως στὸν πόλεμο τῶν ἕξη ἡμερῶν, ὑποχρέωσαν τοὺς Ἰσραηλινοὺς νὰ δεχτοῦν πρῶτοι τὸ χτύπημα. Πιάστηκαν μὲ τὰ βιβλία προσευχῶν στὰ χέρια τους.

ΠΟΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΝΑΠΟΚΟΜΙΖΟΥΜΕ

»Ποιὰ εἶναι τὰ μαθήματα ποὺ ἀποκομίζουμε; Εἶναι, ἴσως, ὅτι ἕνα ὁλοκληρωτικὸ κράτος μπορεῖ νὰ σύρει ἕνα πέπλο μυστικότητας γύρω ἀπὸ τὶς ἐνέργειές του, καὶ ἔτσι νὰ συγκαλύψει τὰ σημάδια μιᾶς ἐπίθεσης. Τὸ ΝΑΤΟ εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ ἑρμηνεύει τὰ σημάδια μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ ὑπεθυνότητα, γιατὶ ἡ ἐμπλοκὴ σὲ πόλεμο —ἂν ἐξαιρέσουμε ἀκραῖες περιπτώσεις— ὑπόκειται στὴν ἀνάγκη νὰ ἐρωτηθοῦν οἱ σύμμαχοι.

»Οὔτε πάλι μποροῦμε νὰ βασιζόμαστε σέ προειδοποίηση. Πιθανὸν νὰ ἔχουμε καὶ νὰ ἐπωφεληθοῦμε ἀπ' αὐτή. Κι ἂν δὲν μποροῦμε νὰ βασιζόμαστε σέ προειδοποίηση, τότε πρέπει ἡ ἄμυνά μας νὰ μπορεῖ νὰ κάνει καὶ χωρὶς αὐτή. Ἂν δεχθοῦμε τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ προειδοποίηση ἀναγκαστικὰ θὰ εἶναι διφορούμενη, τότε θὰ πρέπει νὰ μποροῦμε νὰ ἀντιδροῦμε ἐπανειλημμένα σέ ψευδοσυναγερμοὺς χωρὶς νὰ ἐμπλεκόμαστε σὲ πόλεμο.

»Εἶναι στὴν ἀνθρώπινη φύση μας νὰ ἀναζητοῦμε κάποιο μονοδιάστατο καὶ ἀπόλυτα σαφὲς σημάδι ἐπικειμένης ἐπιθέσεως, ἕνα ἀναμφίβολο ὑποκατάστατο τῆς κηρύξεως πολέμου. Αὐτό, ποὺ ὁπωσδήποτε μᾶς διδάσκει ἡ πεῖρα εἶναι ὅτι εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ δεχθοῦμε τὸ γεγονὸς τῆς ἀβεβαιότητας καὶ νὰ μάθουμε νὰ ζοῦμε μ' αὐτό. Τὰ σχέδιά μας πρέπει νὰ μποροῦν νὰ λειτουργοῦν χωρὶς αὐτή.

»Θὰ χρειασθεῖ χρόνος γιὰ νὰ ἔλθει ἡ τεχνολογία τῶν ὅπλων σὲ βοήθεια τοῦ ἀσθενέστερου καὶ στὸ μεταξύ, ὅσο τὸ χάσμα ἀνάμεσα στὸ ΝΑΤΟ καὶ τὸ σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας μεγαλώνει, σέ βάρος μας πάντα, ἡ συμμαχία θὰ ἀναγκάζεται ὅλο καὶ περισσότερο νὰ βασίζεται σέ ἐπαρκῆ προειδοποίηση γιὰ μιὰ στροφὴ τῶν ρωσικῶν προθέσεων. Ἀλλά, θὰ ἐπιτρέψουν ἄραγε οἱ πολιτικοὶ νὰ παρθοῦν ποτέ προληπτικὰ μέτρα; Καὶ νὰ παρθοῦν ἔγκαιρα; Δέν ἔχουμε ἀρχίσει ἀκόμα νὰ δεχόμαστε πλήρως τὶς πολιτικὲς ἐπιπτώσεις τοῦ νὰ βασίζουμε τὴ στρατηγική μας καὶ τὴν ἀσφάλειά μας, στὴν προειδοποίηση.

Τὸ 70ο τῶν Ἀμερικανῶν εἶναι ψυχικὰ ἄρρωστοι

★ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

νὰ» στὶς Ἡν. Πολιτεῖες. Ἀλλὰ ὄχι μόνο ἐκεῖ. Καὶ στὸν εὐρωπαϊκὸ χῶρο τὸ ἄγχος καὶ τὸ «στρὲς» δὲν εἶναι ἄγνωστα οὔτε σπάνια πράγματα. Ἀντίθετα, χρόνο μὲ τὸ χρόνο, ἡ Εὐρώπη τῆς κατανα λωτικῆς κοινωνίας ἀρχικὰ καὶ τῆς οἰκονομικῆς ὕφεσης ἀργότερα, ἔχει μπεῖ στὸ κανάλι τῶν ψυχικῶν «διαταραχῶν» μὲ μεγάλη ταχύτητα. Ἀλλὰ τί εἶναι ἀκριβῶς, πῶς ἐκδηλώνεται τὸ ἄγχος, ἡ νευρωτικὴ κατάπτωση, τὸ «στρὲς»; Ὁ Ἀμερικανὸς δρ. Μάρτιν Γκόλντμπεργκ, εἶναι αὐτὸς ποὺ «δίδαξε» στοὺς Ἀμερικανοὺς ἐργάτες ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργοστασίων, ν' «ἀντιμετωπίσουν μόνοι τους» τὶς νευρικὲς διαταραχὲς τους. Μιλώντας γιὰ τὰ συμπτώματα τοῦ ἄγχους καὶ τῆς ψυχικῆς καταπτώσεως, καθορίζει:

«Ὑπάρχουν ἑπτὰ συμπτώματα ποὺ ὑποδηλώνουν τὴν παρουσία τοῦ ἄγχους καὶ τῆς νευρικῆς καταπτώσεως. Τὸ πρῶτο εἶναι ἡ ἀϋπνία, ποὺ μετατρέπεται ἀπὸ παροδικὴ σὲ χρόνια. Τὸ δεύτερο ἡ ἀνορεξία ποὺ φέρνει ἀπώλεια σωματικοῦ βάρους. Τὸ τρίτο ἡ ἔλλειψη ζωτικότητας καὶ ἐνδιαφέροντος γιὰ τὴν καθημερινὴ ἐργασία. Τὸ τέταρτο ἡ ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος γιὰ πρόσωπα καὶ πράγματα ἀλλὰ καὶ γιὰ κάθε τί μέσα στὴ ζωή. Τὸ πέμπτο — ποὺ εἶναι καὶ τὸ σπουδαιότερο — ἡ μείωση τοῦ σεξουαλικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς δραστηριότητος ποὺ συχνὰ κάνει τοὺς ἄνδρες ἀνίκανους καὶ τὶς γυναῖκες ψυχρές. Τὸ ἕκτο ἕνα νευροφυτικὸ σύμπτωμα, δεδομένου ὅτι ὁ ἀσθενὴς γίνεται δυσκοίλιος. Καὶ τέλος τὸ ἕβδομο σύμπτωμα εἶναι πόνοι στὴ σπονδυλικὴ στήλη καὶ στὴ μέση. Ὅσοι ὑποφέρουν ἀπὸ τέτοιους πόνους λέει ὁ Ἀμερικανὸς ἐπιστήμονας, πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψη τους ὅτι πολὺ πιθανὸν νὰ μὴν εἶναι ὀργανικὰ αἴτια ἀλλὰ ἀπὸ ψυχολογικά.

Πάντως, δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ὑπάρχουν καὶ τὰ ἑπτὰ συμπτώματα μαζὶ γιὰ νὰ ἐξακριβώσει κανεὶς μόνος του ὅτι ὑποφέρει ἀπὸ ἄγχος καὶ νευρικὴ κατάπτωση. Καὶ μὲ λίγα ἀπὸ αὐτὰ τὰ συμπτώματα, καταλαβαίνει κανεὶς ἂν πάσχει ἀπὸ τὸ «στρὲς» τῆς ἐποχῆς μας.... Ἀλλὰ γεννᾶται ἀπὸ πολλοὺς τὸ ἐρώτημα: τὸ στρὲς, τὸ ἄγχος εἶναι πάντοτε ἐπιβλαβὲς; Ὁ καθηγητὴς Ρόϋ Μένινγκερ, ἀπαντᾶ: «Ὄχι, δὲν εἶναι ἀπαραίτητως κακὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τὸ στρές. Πολλοὶ ἄνθρωποι, ἰδίως μὲ μεγάλες εὐθύνες σὲ διευθυντικὲς ἐπὶ παραδείγματι θέσεις, ἀποδίδουν, πολὺ καλύτερα ὑπὸ τὴν πίεση τοῦ στρὲς. Ἂν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ἀφαιρέσετε τὸ ἄγχος τότε ἡ δουλειά τους θὰ καταντήσει πλυκτικὴ καὶ μονότονη. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἀπὸ τὶς ἐργασίες μὲ τὸ περισσότερο στρὲς εἶναι ἐκεῖνες ποὺ οὐσιαστικὰ «παγιδεύουν» τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἀνιαρὲς καταστάσεις, λόγου χάρη τοὺς ἐργάτες ταλικῆς παραγωγῆς ἢ τὶς νοικοκυρές....».

Ἀλλὰ βέβαια, ὅπως παραδέχονται καὶ ὅλοι οἱ ἐπιστήμονες, ἀλλὰ καὶ ἡ κοινὴ λογική, οἱ ἄνθρωποι ποὺ «τονώνονται» μὲ τὸ στρὲς, εἶναι πολλοὶ λίγοι, σὲ σύγκριση μὲ ἐκείνους ποὺ «τσακίζονται» ἀπὸ αὐτὸ καὶ καταφεύγουν στὶς ψυχιατρικὲς κλινικὲς καὶ τὰ ντιβάνια τῶν ψυχαναλυτῶν, τὰ «δαπανηρὰ καὶ τὶς περισσότερες φορὲς ἄχρηστα» ὅπως τονίστηκε στὴν ἀρχὴ ἀπὸ τὸν Μάρτιν Γκρός. Ἡ πραγματικότητα εἶναι μία: τὸ 70% τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν πάσχει ἀπὸ ψυχικὲς διαταραχὲς, ἀπὸ τὶς βαρειὲς ὡς τὶς πιὸ ἐλαφρὲς. Καὶ ἡ «ἐκμετάλλευση» ἀπὸ ἐπιστήμονες καὶ τσαρλατάνους συνεχίζεται καὶ αὐξάνει παράλληλα μὲ τὴν αὔξηση τῶν ψυχικῶν διαταραχῶν.....

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟ ΣΕΡΒΙΣ
FIAT - SIMCA
ΝΙΚ. ΒΟΥΚΕΛΑΤΟΣ
ΕΛΛΗΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ 6, — ΤΗΛ. 420-689
ΠΑΤΡΑΙ

Ἐπιπλα
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟΥ
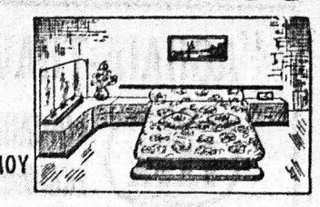
ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΑΤΡΙΒΕΣΗ
ΓΚΡΕΚΑ
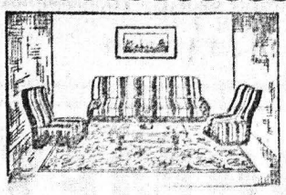
Ἐκθεσις: ΓΟΥΝΑΡΗ 131-ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΤΗΛΕΦ. 320-480
Ἐργαστήρια: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ 25

Τυπογραφεῖον Καλλιτεχνικό
"ΣΑΜΑΡΤΖΗ"
ΕΝΤΥΠΑ - ΜΠΛΙΕΤΤΑ
ΑΓΓΕΛΤΗΡΙΑ ΓΑΜΩΝ
ΕΥΡΩΠΗΣ
Ἀγ. Ἀνδρέου 61 (ἐντὸς τῆς στοᾶς)
Τηλ. 275-505 ΠΑΤΡΑΙ

ΠΑΡΑ ΤΑ «ΜΕΤΡΑ ΧΑΛΑΡΩΣΕΩΣ»

Φρικτὴ εἶναι ἡ μοῖρα τῶν ἀντιπάλων τοῦ Σάχη

Ἀνατριχιαστικὲς ἀφηγήσεις παθόντων καὶ συγγενῶν

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΑΣΑΝΙΣΜΟΥ ΕΚ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ ('Ιδ. Ὑπηρ.). Οἱ διακηρύξεις τοῦ σάχη τῆς Περσίας, περὶ κάποιου «ἐκφιλελευθερισμοῦ» τοῦ καθεστῶτος του καὶ χαλαρώσεως τῶν διώξεων καὶ τῶν καταπιεστικῶν μέτρων, εἶναι ἁπλῆ φενάκη καὶ δὲν ἔχουν κανένα ἀντίκρισμα στὴν πραγματικότητα. Ἔγιναν δὲ γιὰ τὴν ἐξαπάτηση τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς γνωστῆς ὀργανώσεως «Διεθνὴς Ἀμνηστία» ἀντιπροσωπεῖες τῶν ὁποίων ἐπεσκέφθηκαν πρόσφατα τὴν Περσία γιὰ νὰ διαπιστώσουν τὶς συνθῆκες ὑπὸ τὶς ὁποῖες τελοῦν οἱ πολεμικοὶ κρατούμενοι τοῦ καθεστῶτος.

Μὲ τὴν διαπίστωση αὐτὴ ἀρχίζει ἕνα ἐμπεριστατωμένο ἄρθρο τῶν «Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ πόρισμα μιᾶς ἔρευνας τὴν ὁποία διεξήγαγε ἐπὶ τόπου ἕνας ἀπεσταλμένος τῆς ἐγκυρης βρεταννικῆς ἐφημερίδος, ἡ ὁποία σπεύδει νὰ προσθέσει, εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτη παράγραφο, ὅτι βασανιστήρια, ἐξακολουθοῦν νὰ ἐφαρμόζονται εὐρύτατα στὴν Περσία καὶ ὅτι οἱ συνθῆκες κρατήσεως καὶ διαβιώσεως τῶν πολιτικῶν κρατουμένων ἀπέχουν πολὺ ἀπὸ τοὺς κανόνες τοὺς ὁποίους ἔχει θεσπίσει σχετικὰ ὁ Διεθνὴς Ἐρυθρὸς Σταυρός.

Ὁ ἀπεσταλμένος τῶν «Τάϊμς» στὴ Περσία συνάντησε ἐκπροσώπους ἑπτὰ οἰκογενειῶν πολιτικῶν κρατουμένων, οἱ ὁποῖοι προσῆλθαν στὸν συμφωνημένο χῶρο συναντήσεως γεμάτοι φόβο καὶ ἀνησυχία. Ἂν ἐπρόκειτο νὰ γίνει γνωστὴ ἡ ταυτότητά τους στὶς ἀρχές, οἱ συνέπειες γι' αὐτοὺς θὰ ἦταν ὀδυνηρὲς καὶ ποικίλες. Ἀπὸ ἀπειλὲς καὶ ξυλοδαρμὸ, μέχρι τῆς ἐπιβολῆς προσθέτου φόρου καὶ μήνυση γιὰ «λαθρεμπόριο» ἢ «αἰσχροκέρδεια» γιὰ ὅσους συμβαίνει νὰ εἶναι ἔμποροι καὶ καταστηματάρχες.

ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Χρειάστηκαν δύο ὁλόκληρες ἡμέρες γιὰ νὰ κανονισθεῖ ἡ συνάντηση μὲ συνεννοήσεις «ἀπὸ στόμα σὲ στόμα». Τὰ μέλη οἰκογενειῶν πολιτικῶν κρατουμένων προσῆλθαν στὸν χῶρο συναντήσεως — ἕνα μεσοαστικὸ σπίτι στὴν Τεχεράνη — ἀνὰ ἕνας ἢ ἀνὰ δύο. Ἀπὸ τὶς ἑπτὰ οἰκογένειες ποὺ ἐκπροσωπήθηκαν στὴν συνάντηση, δώδεκα παιδιὰ πυροβολήθηκαν καὶ σκοτώθηκαν ἀπὸ τὴν ἀστυνομία — τὰ τρία μάλιστα, ἡμέρα — μεσημέρι, στοὺς δρόμους τῆς πρωτεύουσας. Ἄλλα 15 παιδιὰ τῶν ἴδιων οἰκογενειῶν εἶναι τώρα φυλακισμένα ὡς πολιτικοὶ κρατούμενοι, ἐνῶ ἄλλα πέντε παιδιὰ ἔχουν ἐξαφανισθεῖ μὲ τὰ τὴν σύλληψή τους, χωρὶς οἱ ἀρχὲς νὰ δίνουν καμμιὰ ἐξήγηση ἢ πληροφορία περὶ τῆς τύχης τους.

Οἱ σκοτωμένοι, ἦσαν ὅλοι τους νέα ἀγόρια καὶ κορίτσια πανεπιστημιακῆς ἡλικίας καὶ μὲ καλὴ μόρφωση καὶ ἀγωγή. Γόνοι καλῶν καὶ σχετικὰ εὔπορων οἰκογενειῶν, δὲν ἦσαν γνωστὰ γιὰ ἰδιαίτερη «πολιτικοποίηση» ἢ ἔντονη πολιτικὴ δραστηριότητα. Ἐπέδειξαν, ὅμως, τὴν φονικὴ μανία τῆς ἀστυνομίας καὶ βρῆκαν θάνατο ἁπλῶς καὶ μόνο, διότι, κάποτε, ἐκφράσθηκαν ἀποδοκιμαστικὰ γιὰ τὸ καθεστὼς καὶ τὶς μεθόδους διακυβερνήσεως τοῦ σάχη.

Οἱ γονεῖς τῶν, παρὰ τοὺς κινδύνους στοὺς ὁποίους ἦσαν ἐκτεθειμένοι καὶ τοὺς φόβους «ἀντιποίνων» καὶ διωγμῶν, μίλησαν διεξοδικὰ στὸν ἀπεσταλμένο τῶν «Τάϊμς» γιὰ τοὺς τρόπους μὲ τοὺς ὁποίους οἱ περσικὲς ἀρχὲς ἐπεχείρησαν νὰ ἐξαπατήσουν τὶς ἀντιπροσωπεῖες τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς «Διεθνοῦς Ἀμνηστίας» στὶς προσπάθειές τους νὰ διαπιστώσουν τὶς συνθῆκες κρατήσεως καὶ διαβιώσεως τῶν πολιτικῶν κρατουμένων.

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΟ

Περὶ τῆς «βασιμότητος» τῶν «αἰτιάσεων» βάσει τῶν ὁποίων τὰ παιδιά τους εἴτε σκοτώθηκαν, εἴτε συνελήφθησαν καὶ κρατοῦνται, δὲν ἔγινε κἀν λόγος ἀπὸ ἐκείνους ποὺ προσῆλθαν στὴ συνάντηση μὲ τὸ Βρεταννὸ δημοσιογράφο. Οἱ «Τάϊμς» τονίζουν, χαρακτηριστικά, ὅτι οἱ αἰτιάσεις ἦσαν ἀνύπαρκτες, ἢ ἀβάσιμες ἢ τέτοιες, ὥστε ὁποιοδήποτε δικαστήριο στὴ Βρεταννία δὲν θὰ τὶς εἶχε κάνει κήρυγμα ἢ ἐνέργεια γιὰ τὴ βίαιη ἀνατροπὴ τοῦ Σάχη.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ προσῆλθαν στὴ συνάντηση μὲ τὸ Βρεταννὸ δημοσιογράφο, ἦσαν ἀντιπροσωπευτικοὶ τῶν διαφόρων στρωμάτων τῆς περσικῆς κοινωνίας, ποὺ ἀντιτίθενται στὸ Σάχη καὶ στὸ σύστημα τυραννικὸ καθεστώς του: Θρησκεύουσες μαυροφόρες γυναῖκες, ἕνας ἰμάμης, μέλη τῆς ἀπαγορευμένης ἐθνικιστικῆς κινήσεως «ἐθνικὸ μέτωπο» κλπ. Χωρὶς περιστροφὲς καὶ ρητορικὰ σχήματα, χωρὶς δραματικότητα περιέγραψαν τὴν κατάσταση καὶ ἀνέφεραν μὲ ἀκρίβεια τοὺς τόπους, τὸ χρόνο καὶ τὶς συνθῆκες τοῦ φόνου τῶν παιδιῶν τους. Ἀπὸ ἀφηγήσεις δὲ τῶν παιδιῶν τους, ποὺ εἶναι φυλακισμένα σὲ διάφορες φυλακὲς καὶ «ἀναμορφωτικὰ κέντρα» τῆς Τεχεράνης, περιέγραψαν πῶς «ἐξωραΐστηκαν» οἱ φυλακὲς — καὶ ἰδίως οἱ φυλακὲς Γκάσρ στὸ κέντρο τῆς Τεχεράνης — ἐπικειμένης τῆς ἐπισκέψεως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς «Διεθνοῦς Ἀμνηστίας».

Στὶς φυλακὲς Γκάσρ, οἱ αἱματόβρεκτες «κουρελοῦδες» καὶ ψιάθες τοῦ δαπέδου τῶν κελιῶν, ἀντικαταστάθηκαν μὲ μεγάλα χαλιά οἱ τοῖχοι ἐλαιοχρωματίσθηκαν καὶ σὲ κάθε κελλὶ ἐγκαταστάθηκε ἕνα μεγάφωνο, γιὰ τὴν μετάδοση ὁδηγιῶν καί... μουσικῆς. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς φυλακισμένους ἔφεραν ἔκδηλα τὰ σημάδια τῶν βασανιστηρίων, μετεφέρθηκαν, ἀλλοῦ.

ΥΠΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οἱ ἀρχὲς δὲν ἐτήρησαν τὴν συμφωνία, στὴν ὁποία εἶχαν προέλθει μὲ τὸν Διεθνὴ Ἐρυθρὸ Σταυρὸ καὶ τὴν «Διεθνὴ Ἀμνηστία», ὅτι οἱ κρατούμενοι θὰ συνομιλοῦσαν μὲ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν δύο ὀργανισμῶν ἰδιαιτέρως καὶ χωρὶς τὴν παρουσία τρίτων καὶ μάλιστα δεσμοφυλάκων, ἢ ἀστυνομικῶν, μὲ ἐξαίρεση, σὲ μερικὲς περιπτώσεις, τὴν παρουσία ἑνὸς ἄλλου κρατουμένου ποὺ θὰ ἐκτελοῦσε χρέη διερμηνέως. Σὲ πολλὰ κελλιὰ τῶν φυλακῶν Γκάσρ, οἱ συνεντεύξεις τῶν κρατουμένων μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς «Διεθνοῦς Ἀμνηστείας» παρακολουθοῦντο μὲ σύστημα τηλεοράσεως κλειστοῦ κυκλώματος. Οἱ μηχανὲς λήψεως ἦσαν τοποθετημένες στὶς κοιλότητες τῶν συστημάτων ἐξαερισμοῦ.

Σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα ποὺ συγκέντρωσε ὁ ἀπεσταλμένος τῶν «Τάϊμς», πολλοὶ ἀπὸ τοὺς φυλακισμένους καὶ κρατουμένους ποὺ ἐξετέλεσαν χρέη διερμηνέως κατὰ τὶς συνεντεύξεις ἐκεῖνες, ξυλοκοπήθηκαν ἀγρίως ἀπὸ ἀστυνομικοὺς καὶ δεσμοφύλακες μετὰ τὴν ἀναχώρηση τῶν κλιμακίων ἐρεύνης τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς «Διεθνοῦς Ἀμνηστείας». Ἀξιώθηκε ἀπὸ αὐτοὺς νὰ ἀναφέρουν λεπτομερειακὰ ὅλα ὅσα ἐλέχθησαν κατὰ τὶς συνεντεύξεις. Καὶ ἀπειλήθηκαν μὲ ἰσόβια κάθειρξη ἂν οἱ ἀναφορές τους δὲν συνέπιπταν πλήρως μὲ ὅσα εἶχαν «συλληφθεῖ» καὶ καταγραφεῖ ἀπὸ τὶς συσκευὲς τοῦ κλειστοῦ τηλεοπτικοῦ κυκλώματος.

Ὅταν ἡ ἔρευνα τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς «Διεθνοῦς Ἀμνηστίας» ἔληξε καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι ἀνεχώρησαν, οἱ συνθῆκες κρατήσεως καὶ μεταχειρίσεως τῶν πολιτικῶν κρατουμένων καὶ φυλακισμένων στὴν Περσία ἐπανῆλθαν στὴν πρότερη κατάσταση. Τίποτε δὲν ἄλλαξε.

Τέσσερις Πέρσες, τέως πολιτικοὶ κρατούμενοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ δύο ἀξιωματικοί, ποὺ κατόρθωσαν νὰ δραπετεύσουν ἀπὸ τὴν Περσία καὶ νὰ φθάσουν στὸ Λονδίνο, ἔδωσαν συνέντευξη τύπου στὴ βρετανικὴ πρωτεύουσα κατὰ τὴν ὁποία ἔδωσαν φοβερὲς περιγραφὲς τῶν βασανιστηρίων καὶ ἄλλων κακουχιῶν τῶν συλλαμβανομένων γιὰ πολιτικοὺς λό